

Srijeda, 8. lipnja 2016.

P8_TA(2016)0260

Ratifikacija i pristupanje Protokolu iz 2010. uz Međunarodnu konvenciju o opasnim i štetnim tvarima u odnosu na aspekte povezane s pravosudnom suradnjom u građanskim stvarima

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. lipnja 2016. o nacrtu odluke Vijeća o ratifikaciji i pristupanju država članica, u interesu Europske unije, Protokolu iz 2010. uz Međunarodnu konvenciju o odgovornosti i naknadi za štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem u odnosu na aspekte povezane s pravosudnom suradnjom u građanskim stvarima (14112/2015 – C8-0409/2015 – 2015/0136(NLE))

(2018/C 086/36)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (14112/2015),
- uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 81. i člankom 218. stavkom 6. točkom (a) podtočkom (v) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0409/2015),
- uzimajući u obzir članak 3. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Protokol br. 22 o stajalištu Danske priložen Ugovorima,
- uzimajući u obzir mišljenje Suda od 14. listopada 2014. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju o odgovornosti i naknadi za štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem iz 1996. godine (Konvencija HNS iz 1996.),
- uzimajući u obzir Protokol iz 2010. uz Konvenciju HNS iz 1996. (Konvencija HNS iz 2010.),
- uzimajući u obzir prijedlog Odluke Vijeća (COM(2015)0305),
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2002/971/EZ od 18. studenoga 2002. o ovlaštivanju država članica da u interesu Zajednice ratificiraju Konvenciju HNS iz 1996. ili joj pristupe ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir prijedlog Odluke Vijeća kojom se države članice ovlašćuju da, u interesu Europske zajednice, ratificiraju Međunarodnu konvenciju o odgovornosti i naknadi za štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem iz 1996. godine (Konvencija HNS) (COM(2001)0674),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima ⁽³⁾ (preinačena Uredba Bruxelles I),
- uzimajući u obzir izjavu Komisije u zapisnik Odbora stalnih predstavnika i Vijeća od 20. studenoga i 8. prosinca 2015. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir dokument gospodarskog sektora za pomorski prijevoz od 18. rujna 2015. kojim se države članice pozivaju da ranije ratificiraju Protokol uz Konvenciju HNS iz 2010. ili mu pristupe, u skladu s pristupom koji je zauzela Komisija ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Mišljenje Suda od 14. listopada 2014., 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

⁽²⁾ SL L 337, 13.12.2002., str. 55.

⁽³⁾ SL L 351, 20.12.2012., str. 1.

⁽⁴⁾ Napomena o točki 13142/15.

⁽⁵⁾ Dostupno na internetu: <http://www.ics-shipping.org/docs/default-source/Submissions/EU/hazardous-and-noxious-substances.pdf>

Srijeda, 8. lipnja 2016.

- uzimajući u obzir članak 99. stavak 3. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir privremeno izvješće Odbora za pravna pitanja (A8-0190/2016),
- A. budući da je cilj Konvencije HNS iz 2010. zajamčiti odgovornost i primjerenu, brzu i učinkovitu naknadu gubitka ili štete kojima su oštećene osobe, imovina i okoliš, a koji su nastali prijevozom opasnih i štetnih tvari morem, s pomoću specijaliziranog međunarodnog fonda za naknade šteta HNS-a;
- B. budući da su osnovna načela na kojima se temelje konvencije Međunarodne pomorske organizacije, uključujući i Konvenciju HNS iz 2010., stroga odgovornost brodovlasnika, obvezno osiguranje za pokriće šteta nastalih trećim stranama, pravo oštećenih osoba da odštetu traže izravno od osiguravatelja, ograničenje odgovornosti i, u slučaju nafte i opasnih i štetnih tvari, poseban fond za naknade iz kojeg se plaćaju štete ako te štete premašuju granice odgovornosti brodovlasnika;
- C. budući da je stoga njezin cilj, s jedne strane, osigurati primjenu načela da onečišćivač plaća, kao i primjenu načela prevencije i opreza, tako da se poduzmu preventivne mjere u slučaju mogućih šteta u okolišu, zbog čega ona ulazi u područje politike Unije i njezinih temeljnih načela o okolišu, a s druge strane, urediti pitanja koja proizlaze iz štete uzrokovane pomorskim prijevozom te spriječiti i smanjiti tu štetu na minimum, zbog čega ona ulazi u područje politike Unije o prometu;
- D. budući da Konvencija HNS iz 2010. sadrži pravila o nadležnosti sudova država stranaka u pogledu zahtjeva koje protiv vlasnika ili njegova osiguravatelja ili protiv specijaliziranog fonda za naknade šteta HNS-a podnesu osobe koje su pretrpjele štetu koja je pokrivena Konvencijom, ali i pravila o priznavanju i izvršenju sudskih odluka u državama strankama;
- E. budući da bi se prema prijedlogu Komisije (COM(2015)0305) Konvencija HNS iz 2010. stoga preklapala s područjem primjene pravila preinačene Uredbe Bruxelles I;
- F. budući da preinačena Uredba Bruxelles I dopušta više osnova sudske nadležnosti, dok se poglavljem IV. Konvencije HNS iz 2010. režim sudske nadležnosti, priznavanja i izvršenja utvrđuje vrlo restriktivno kako bi se podnositeljima zahtjeva zajamčili jednaki uvjeti i osigurala ujednačena primjena pravila u pogledu odgovornosti i naknade;
- G. budući da se, s jedne strane, specifičnim vidom režima sudske nadležnosti iz Konvencije HNS iz 2010., kojemu je cilj osigurati da se žrtve nesreća mogu osloniti na jasna postupovna pravila i pravnu sigurnost kako bi njihovi zahtjevi pred sudovima bili uspješniji, a s druge strane, predviđenim pravnim i praktičnim poteškoćama zbog primjene odvojenog režima sudske nadležnosti na Uniju u usporedbi s onim mjerodavnim za ostale stranke Konvencije HNS iz 2010. opravdava izuzetak od opće primjene preinačene Uredbe Bruxelles I;
- H. budući da je Danska izuzeta iz primjene glave V. poglavlja 3. UFEU-a i da ne sudjeluje u donošenju predložene odluke Vijeća u vezi s aspektima koji se odnose na pravosudnu suradnju u građanskim stvarima;
- I. budući da je preklapanjem Konvencije HNS iz 2010. i pravila Unije o pravosudnoj suradnji u građanskim i trgovačkim stvarima stvorena pravna osnova za Odluku 2002/971/EZ, s obzirom na to da je Konvencija HNS iz 1996. izmijenjena Protokolom HNS iz 2010., učinak Konvencije HNS iz 2010. trebalo bi ocijeniti u svjetlu područja primjene i pravila Direktive 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (Direktiva o odgovornosti za okoliš)⁽¹⁾ koja je postala dio pravnog poretka EU-a nakon usvajanja Odluke 2002/971/EZ;

⁽¹⁾ Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56.).

Srijeda, 8. lipnja 2016.

- J. budući da su Direktivom o odgovornosti za okoliš iz područja primjene isključene štete u okolišu i prijeteće opasnosti od takve štete obuhvaćene Konvencijom HNS iz 2010. nakon što ona stupi na snagu (članak 4. stavak 2. i Prilog IV. Direktive o odgovornosti za okoliš);
- K. budući da se Konvencijom HNS iz 2010. uspostavlja stroga odgovornost brodovlasnika za sve štete prouzročene prijevozom opasnih i štetnih tvari morem, kad su one obuhvaćene Konvencijom, kao i njegova obveza da ugovori osiguranje ili pribavi drugo financijsko jamstvo u svrhu naknade štete obuhvaćene Konvencijom kojom su u tu svrhu zabranjeni svi ostali zahtjevi protiv brodovlasnika osim onih u skladu s Konvencijom (članak 7. stavci 4. i 5.);
- L. budući da, ako sve države članice ne ratificiraju Konvenciju HNS iz 2010. ili joj ne pristupe u istom roku, postoji opasnost da sektor pomorskog prometa istodobno podliježe dvama pravnim režimima, režimu Unije i međunarodnom režimu, što bi žrtve onečišćenja kao što su obalne zajednice, ribari itd. moglo dovesti u nejednak položaj, a bilo bi i protivno duhu Konvencije HNS iz 2010.;
- M. budući da su se ostale konvencije Međunarodne pomorske organizacije navedene u Prilogu IV. Direktivi o odgovornosti za okoliš pokazale učinkovitima jer se njima uspjela uspostaviti ravnoteža između interesa za okoliš i trgovinskih interesa zahvaljujući jasnom usmjeravanju odgovornosti prema kojem u načelu nema nesigurnosti oko utvrđivanja odgovornosti, te zahvaljujući uspostavi obveznog osiguranja i mehanizama za brzu naknadu štete koji nisu ograničeni samo na štetu u okolišu;
1. poziva Vijeće i Komisiju da razmotre sljedeće preporuke:
- i. da se zajamči da na ujednačenost, cjelovitost i učinkovitost zajedničkih pravila Unije neće negativno utjecati međunarodne obveze preuzete ratifikacijom Konvencije HNS iz 2010. ili pristupanjem toj Konvenciji, u skladu s utvrđenom sudskom praksom Suda ⁽¹⁾;
- ii. da se u vezi s tim vodi više računa o preklapanju preinačene Uredbe Bruxelles I i Konvencije HNS iz 2010. u dijelu koji se odnosi na postupovna pravila mjerodavna za zahtjeve i radnje na temelju spomenute Konvencije pred sudovima država stranaka;
- iii. da se osigura smanjenje mogućnosti sukoba između Direktive o odgovornosti za okoliš i Konvencije HNS iz 2010. na najmanju moguću mjeru poduzimanjem odgovarajućih mjera da se zajamči da će države članice koje ratificiraju Konvenciju HNS iz 2010. ili joj pristupe u potpunosti poštovati klauzulu o isključivosti iz njezina članka 7. stavaka 4. i 5. kojom se zabranjuje podnošenje bilo kojeg drugog zahtjeva za naknadu štete od brodovlasnika osim onog u skladu s predmetnom Konvencijom;
- iv. da se zajamči smanjenje rizika od stvaranja i jačanja komparativnog nedostatka za države koje su spremne pristupiti Konvenciji HNS iz 2010. u odnosu na one koje možda taj postupak žele odgoditi te biti i dalje samo vezane Direktivom o odgovornosti za okoliš;
- v. da se zajamči uklanjanje trajnog postojanja dvaju paralelnih režima odgovornosti u pomorskom prometu – režima Unije i međunarodnog režima – koje bi rezultiralo u fragmentaciji zakonodavstva Unije i, štoviše, ugrozilo jasno usmjeravanje odgovornosti i koje bi moglo dovesti do dugotrajnih i skupih pravnih postupaka na štetu žrtava i sektora pomorskog prometa;
- vi. da se u tom smislu zajamči da će se državama članicama nametnuti jasna obveza da poduzmu sve potrebne korake za ostvarivanje konkretnih rezultata, odnosno da ratificiraju Konvenciju HNS iz 2010. ili joj pristupe u razumnom roku, koji ne bi smio biti duži od dvije godine od dana stupanja na snagu odluke Vijeća;

⁽¹⁾ Mišljenje Suda od 19. ožujka 1993., 2/91, ECLI:EU:C:1993:106, točka 25.; Presuda Suda od 5. studenog 2002., *Komisija Europskih zajednica protiv Kraljevine Danske*, C-467/98, ECLI:EU:C:2002:625, točka 82.; Mišljenje Suda od 7. veljače 2006., 1/03, ECLI:EU:C:2006:81, točke 120. i 126.; Mišljenje Suda od 14. listopada 2014., 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

Srijeda, 8. lipnja 2016.

2. zaključuje da će ova rezolucija Vijeću i Komisiji pružiti dodatnu mogućnost da razmotre preporuke iz stavka 1.;
 3. nalaže svojem predsjedniku da zahtijeva daljnje razmatranje s Komisijom i Vijećem;
 4. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-